

galjajo na bojišču svoja prsa pred sovražnimi krogljani v boju — za državo! Posebno od kabineta, ki se ponaša, da je kabinet izrazil individualnosti, bi smeli pričakovati, da v takih časih velikih odločitev, globoko zarezojočih v življenje države in nje narodov, ne bo hotel v nekaki poltemi pripravljati izvedbe svojih načrtov.

Z odprtim vizirjem! Brnska »Moravska Orlice« piše: »Sedanja situacija sploh ni dovolila direktne pozitivne kooperacije »Češke zveze«. In pri tem, kar se misli sedaj izvesti, more biti »Češka zveza« le gledalec, ne pa sodelavec. Ob izrednih razmerah se more od koga drugega marsikaj potpeti, ali in persona, proti samemu sebi, se ne more pripravljati kaj takega. S tako zahtevo izkustva pa se ne preudrcira ničesar. Mi ohranimo mirno kri in bomo pričakovali dejani sedanje vlade. Čas hiti, da, preklopica sam sebe, in kar se je pripravilo in se pripravi, bo — kakor mi razumemo — storjeno. Le eno želimo od nove vlade: naj nastopi z odprtim vizirjem in naj ne dopusti, da bi se širile o njej drugače oblikovane slike, nego je politično v resnici! Dobri račununi — dobri prijatelji, a morda tudi dobri — nasprotniki!... V informiranih krogih sodijo, da sedanja vlada izvede najprej uredbo stvari na Češkem v duhu znanih Skedlnovih načrtov z nekaterimi izpremembami, a na to nov poslovnik poslanske zbornice potom direktnih najvišjih odločitev. Morda tudi razpravni jezik državne zbornice in posredovalni jezik. Potem šele pride na vrsto parlamentarna rešitev drugih stvari: ogrske nagodbe, trgovinskih pogodb in gališkega vprašanja. Izvedba proračunskega provizorija za leto 1917 potom § 14 je samoobsebi umevno res minima (neznamna stvar), na kateri se nikdo ne izpodtika.«

Ta izvajanja češkega lista podčrtujemo debelo. Opozarjamo na našo današnjo že za večerajšnji list spisano politično notico pod naslovom: »Narodi zahtevajo: z odprtim vizirjem!« Kaže nam razveselivo soglasje v sodbi, kako stališče naš zavzemanje za sedaj napram Clam-Martincevi vladi, soglasje v glavni zasednji naši zahtevi do nje. Češki list rabi celo isto našo besedo: Vlada naj nastopi z odprtim vizirjem! Dal Bog, da bi to soglasje trajalo dalje v praktičnem postopanju zastopnikov češkega in slovenskega naroda!

Tako je, kakor pravi »Moravska Orlice«: sedanji situaciji najprimerneje je: da ostajamo hladni, da se ne prenamigamo ne v besedi, ne v dejanju, da ne storimo ničesar, kar bi prejudiciralo naše bodoče stališče napram vladi in naše postopanje napram njej, dokler ne bomo videli nje dejani in dokler ne bomo imeli zanesljive podlage za končno in pravilno sodbo o nje nameni in načrtih. Potem pa skupno in složno, isti namen. Pri tem pa nas zopet bega razlika med izjavo ministra Urbana o odločni volji vlade, da vsa velika vprašanja reši ob sodelovanju parlamenta, in med domnevo češkega lista, da se posredovalni jezik uvede z najvišjim sklepom! Je torej tako, kakor smo rekli: ni še zadostne jasnosti glede namenov in načrtov sedanje vlade. Situacija je res taka, da jej odgovorja gori priporočena taktika; bodimo hladni, ne udajajmo se ne pesimizmu, ne optimizmu, ne udajajmo se iluzijam, bodimo bistri opazovalci in računarji! Z eno besedo: bodimo realni politiki, ki se šele potem, ko pride jasnost in ne bo več nikakih dvomov, odločijo za dejanja! Od teh naj bo odvisno, ali je z naše strani pričakovati ali miru, ali borbe!

Odstop guvernerja Siegharta. Guverner c. kr. splošnega avstrijskega zavoda za zemljiški kredit (Bodenkredit Anstalt), tajni svetnik dr. Rudolf Sieghart, je odstopil od svoje službe in cesar je njegovo odpoved sprejel s priznanjem uspešnega njegovega delovanja.

PODLISTEK.

Njegov čas.

Roman. Iz angleškega.

Nato sta omolknila oba. Zaradi mraza in zaužitega šampanjca so se ji misli začele nekoliko zamotavati, in tupatam je nekoliko zadremala. Ko je opazil to, jo je pritegnil bliže k sebi, da se je njena glavica v snu mogla nasloniti na njegovo ramo, in zavil jo je tesneje v kožu, da bi je ne zeblo. S skrbno nežnostjo je pazil nanjo in vroča ljubezen je žarela iz njegovih oči. Tupatam se je zdrznila in prebudila ter se nekoliko odmeknila od njega, toda kmalu je zopet zaspala, in tako so minile ure, ne da bi bil izpregovoril kdo, in polagoma sta se ji približevala Moskva. Tedaj se je prebudila popolnoma. Streslo jo je, toda vzravnala se je pokoncu, in tako sta se pripeljala pred hotel, kjer so ju v velikih skrbih pričakovali kneginja in ostali.

Leto 1916.

Zopet je minilo leto, ki se je pričelo v grmenju topov in prelivanju krvi in se tudi končuje v vojnem metežu. Bojna vihra je divjala tudi v tem letu z nezmanjšano silovitostjo preko evropskih, azijskih in afriških poljan s še veliko večjo srditostjo, kot v prejšnjem letu, in se je razširila tudi na prej še nevtralna ozemlja. Stotisoči, milijoni so bili zopet nje žrtev, izgube so bile preogromne, a vendar nam je leto 1916. vsaj proti svojemu koncu prineslo nekoliko tolažbe: tam neke v dalji se svita, tam neke v dalji, sedaj sicer še nedogledni, a vendar morda dogledljivi, vstaja iz svetovnega pokolja žarek onega blaženega mira, po katerem hrepeni ves svet, prijateljski in sovražni. Bog daj, da bi ga mu prineslo vsaj novo leto!

V začetku leta 1916. je bil položaj na bojiščih nekako takle: na zapadu je bojni hrum miroval in ravno tako je bilo razmeroma mirno na italijanski fronti. V Dardanelah, pred Solunom in na azijskih bojiščih ni bilo večjih bojev. Armade zveznih držav so zasedle že skoraj vso Srbijo, le še majhen košček zapadno Prizrena se je nahajal v srbskih rokah in ostanki srbske armade so se ob strahovitih težavah prebijali skozi Albanijo k morju. Črnagora je bila še nezasedena. Večji boji so se vršili edino le na vzhodnogališki fronti, ob Stripi, pri Bučacu in severovzhodno Zaleščikov, ter na besarabski fronti. Sredi meseca januarja je bil konec ruske takozvane novoletne ofenzive, ki se je popolnoma izjalovila ob velikih ruskih izgubah.

8. januarja so se Angleži umeknili iz Sedid Bagra na Galipolskem poluotoku in je bil tako ves poluotok očiščen sovražnika. Konec ententne dardanelske akcije.

V tem pa so se pričele naše operacije proti Črnigori. 11. januarja je bil zavzet Lovčen, 14. pa Cetinje. 13. januarja je črnogorski kralj Nikola zaprosil za obustavitev sovražnosti. Naši so zahtevali popolno podvrženje. 17. januarja so se pričela pogajanja za vdajo Črnogore. 22. januarja sta kralj Nikola in princ Peter dospela v Brindisi, odkoder sta se preko Rima odpeljala na Francosko. 23. so naši zasedli Skadar, Nikšić, Danilovgrad in Podgorico. Vsa Črnagora v naših rokah. 26. januarja so naši z nenadnim napadom vzeli Oslavje.

9. februarja so naši zasedli Tirano v Albaniji.

15. februarja so Rusi vzeli Erzerum. 22. februarja pričetek nemške ofenzive proti Verdunu. 25. so Nemci vzeli utrdbo Douaumont.

27. februarja so naši vzeli Drač.

8. marca so Nemci vzeli pred Verdunom trdnjavo Vaux.

9. marca vojna napoved Nemčije Portugalski.

10. marca Italijani v Albaniji vrženi na južni breg Vojuše.

11. marca pričetek italijanske ofenzive na primorski fronti. Ofenziva je trajala do 17. marca in je bila brezuspešna.

14. marca prekinjenje diplomatskih odnošajev med Avstro-Ogrsko in Portugalsko.

18. marca pričetek ruske ofenzive na severnem delu fronte. Konec ofenzive 29. marca.

24. marca. Nemci obstreljujejo mesto Verdun.

Zadnje dni marca zopet večji boji pri Gorici, na doberdobski planoti in v tolminskem odesku.

9. aprila angleški poraz pri Felahie.

17. aprila Angleži poraženi pri Beitissi.

18. aprila Lahi vzeli Col di Lana.

19. aprila Rusi zasedli Trapezunt.

19. aprila umrl von der Goltz paša za legarjem.

24. aprila. Izbruh revolucije na Irskem.

29. aprila se je vdala angleška posadka Kutelamare.

— Kak nesrečen dogodek, Tamara, dete moje! — ji je zaklicala kneginja že oddaleč. — Ta strahoviti snežni metež! Mi smo mu ravno še utekli. Ubogi Olgi in tvojemu prijatelju se tudi ni godilo bolje. Pomisli si, morala sta tudi iskati zavetja v drugi vasi v neki borni koči, kjer sta se morala zadovoljiti s prostorčkom med kravami. Bojim se, da ste vi štirje prebili zelo slabe trenutke!

Gricko se je moral hitro obrniti v stran; ni mogel zadržati smehljaja v očeh. Saj res, včasih je usoda v resnici vendar dobra!

Tako se torej nihče ni zgražal zaradi njune zakesnitve. Nasprotno so Tamara in Olgo ljubkovali in pomilovali z vseh strani, in dasiravno je Valonnovo pomilovanje cikalo nekoliko po zbadljivosti, vendar, kakor se je zdelo, ni nihče opazil tega zbadanja.

Toda vse ljubkovanje in pomilovanje ni moglo vrniti Tamari njene veselosti.

— Bojim se, dragica, da si se močno prehladila, — je menila kneginja v skrbh,

Ves mesec april boji pred Verdunom. 5. majnika nemška podvodniška nota Severni Ameriki.

15. majnika. Pričetek naše ofenzive na Tirolskem. 30. majnika so naši zavzeli Asiago in Arsiero.

29. majnika so Nemci in Bolgarji zasedli grško utrdbo Rupel ob Strumi.

31. majnika. Velika pomorska bitka pred Sakerrakom.

1. junija. Pričetek velike ruske ofenzive. 4. junija, pričetek ruskega pehotnega napada, 9. so se naši umeknili iz Lucka, 10. pa so se začeli umikati v Bukovini.

5. junija se je potopil lord Kitchener s svojim štabom pri Orknejskih otokih.

9. junija. Zaustavitev naše ofenzive na Tirolskem.

17. junija so Rusi zasedli Črnovice.

22. junija. Skuludisev kabinet na Grškem odstopil. Zaimis ministriški predsednik. Nova vlada je sprejela zahteve entente: demobilizacijo armade, razpust zbornice, nove volitve.

25. junija. Skrčenje naše fronte na tirolsko-laskem bojišču.

29. junija. Rusi so zasedli Kolomejo.

1. julija. Pričetek velike angleško-francoske ofenzive ob Sommi.

2. julija. Nemci vzeli pred Verdunom damlupsko baterijo.

Od 28. junija do 4. julija večji boji pred Gorico in na doberdobski planoti. Ves mesec julij z majhnimi presledki hudi boji na tirolski fronti.

27. julija so Rusi zasedli Brody.

27. julija. Pričetek srbskih napadov na macedonski fronti.

28. julija. Rusi zasedli Erzindžan.

2. avgusta. Hindenburg in nadvojvoda Karel Franc Jožef vrhovna poveljnika na ruski fronti.

4. avgusta. Pričetek italijanske ofenzive na soški fronti. 8. so se naši umeknili na levi breg Soče. Istega dne popoldne so prvi laški oddelki dospeli v Gorico. 9. avgusta so se naši umeknili na doberdobski planoti in vzhodno Gorice. Boji na naši novi fronti so se nadaljevali do 18. avgusta.

4. avgusta. Pričetek turške ofenzive v Armeniji. 8. Turki vzeli Bitlis in Muš.

10. avgusta so Rusi zasedli Stanislavov.

13. avgusta. Turki zavzeli Hamadan v Perziji.

19. avgusta. Francozi pred Verdunom vzeli vas Fleury.

25. avgusta. Preko Seresa prodirajoči Bolgarji so prodrli do morja.

27. avgusta. Romunska vojna napoved Avstro-Ogrski.

28. avgusta. Italijanska vojna napoved Nemčiji.

28. avgusta. Nemška vojna napoved Romunski.

29. avgusta. Hindenburg načelnik nemškega generalnega štaba.

29. avgusta. Romuni zasedli Petroseny, Braševo, Kezdli-Vasarhely.

30. avgusta. Turška vojna napoved Romunski.

31. avgusta. Venizelovska revolucija v Solunu. Kraljeve čete obkoljene.

1. septembra. Bolgarska vojna napoved Romunski.

3. septembra. Romuni zasedli Sibini.

3. septembra. Proglasitev neodvisnosti Krete.

6. septembra. Bolgarji zavzeli Tutakan v Dobrudži.

9. septembra. Zavezniki so vzeli Silistro.

11. septembra. Zaimisev kabinet na Grškem odstopil.

12. septembra. Bolgarji zavzeli Kavalo. Transport grškega vojaštva v Nemčijo.

14. septembra. Nova laška ofenziva na kraški fronti. Trajala je samo tri dni.

14. septembra. Popolna nemško-bogarska zmaga v Dobrudži.

19. septembra. Pričetek naše protiofenzive proti Romunom. Petroseny zopet v naših rokah.

29. septembra. Romuni poraženi pri Sibinju.

1. oktobra. Venizelos sestavil revolucionarno vlado.

7. oktobra. Braševo zopet v naših rokah. Romuni zopet poraženi.

Srbsko-francoska ofenziva v Macedoniji.

9. oktobra. Po osemdnevni artiljerijski pripravi osma laška ofenziva na kraški fronti. Lahi so vzeli 11. oktobra Opatjesele. 13. oktobra konec ofenzive.

21. oktobra. Atentat na grofa Stürgkha.

22. oktobra. Nemci in Bolgarji zavzeli Konstanco.

23. oktobra. Naši vzeli Predeal.

23. oktobra. Francoska ofenziva pred Verdunom.

in ker so listki za spalni voz zapadli ter ni bilo mogoče za to: noč dobiti drugih prostorov, so morali posili ostati še en dan v Moskvi. Kneginja je zahtevala, da naj gre Tamara nemudoma v postelj, dočim se je pa ostala družba vsedla k igralnim mizam.

— Takle snežni metež pa je res imenitna stvar, — je dejal lord Courtray Gricku, — kaj ne? Boga mi, še nikdar v mojem življenju mi duh po kravjem hlevu in senu ni bil tako prijeten.

Zgoraj v samotni hotelski sobi pa je objel spanec ihtečo Tamaro.

XIX.

Vožnja v Petrograd je minila Tamari kot mračne, težke sanje. Prizadevala si je, kolikor je mogla, da bi se kazala naravno in veselo, toda njen blede, ozki obrazek je povzročal vendarle bojazen kneginji Ardahevi.

Gricko se je pri vlaku poslovil od njih. Vrnil se je v Miloslav, da bi pripravil vse za lov na medvede, za katerega sta se dogovorila z Jackom. Tako se je hotel

25. oktobra. Črnavoda in Vulkanski prelaz zavzeta.

25. oktobra. Francozi zavzeli utrdbo Douaumont.

1. novembra. Nova laška ofenziva na Krasu. Lahi vzeli Lokvico. Konec ofenzive 5. novembra.

2. novembra. Nemci izpraznili pred Verdunom utrdbo Vaux.

4. novembra. Romuni poraženi severno Campolunga.

5. novembra. Proglasitev samostojnosti Poljske.

18. novembra. Romuni poraženi v bitki pri Targu-Jiu.

18. novembra. Srbi zasedli Bitolj.

21. novembra. Cesar Franc Jožef I. umrl. — Cesar Karel I. nastopil vlado.

24. novembra. Mackensenova armada prestopila Donavo.

27. novembra. Naši prekoračili Aluto. Gjurgievo zavzeto.

30. novembra. Pogreb cesarja Franca Jožefa I.

1. decembra. Revolucija v Atenah.

2. decembra. Cesar Karel I. prevzel vrhovno poveljništvo na suhem in na morju.

6. decembra. Bukarešt zavzet.

7. decembra. Sommska bitka definitivno končana.

8. decembra. Lloyd Georgeov kabinet na Angleškem.

9. decembra. Bolgarji prekoračili Donavo med Črnovodo in Silistro.

12. decembra. Mirovna ponudba četverozveze.

13. decembra. Demisija Koerberjevega kabineta.

14. decembra. Naši zavzeli Buzeu.

14. decembra. Ultimatum entente Grški. Grška vlada sprejela ultimatum v celoti.

17. decembra. Cesar Karel v Trstu in na kraški fronti.

20. decembra. Clam-Martincev kabinet.

22. decembra. Grof Czernin minister zunanjih stvari.

22. do 27. decembra. Rusi v bitki pri Rimmicul — Saratu poraženi.

27. do 31. decembra. Kronanje v Budimpešti.

To bi bili torej v kratkem glavni dogodki pravkar poteklega leta. Kravvi so bili na eni strani ti dogodki, kolikor so se dogajali na bojiščih, a velepomembni, kolikor so se dogajali v zaledju. Zaključujoč ta odstavek, izrekamo samo eno željo: Naj bi ti dogodki, kakršnikoli so že bili, dovedli čim prej do onega cilja, po katerem hrepenimo vsi, do — miru!

Aprovizacijske stvari.

KAJ DOBIMO TA TEDEN?

Ta teden, od 1. do 6. januarja 1917. (37. razdeljevanje), se bodo (proti preščiplenju št. 37. izkaznice za živila) dobila naslednja živila *aprovizacijske komisije in sicer na eno osebo*:

TESTENINE. ¼ kg testenin po K 1'76 kg.

JAJCA. 3 (tri) jajca na osebo in teden po 22 vin. eno.

BELA MOKA.

Proti izročitvi odrezkov izkaznice za kruh in moko, potrebnih za nabavo 1 kg moke, neodtrganih od izkaznične matice in veljavnih za časa od 25. dec. 1916. do 7. jan. 1917., in proti istočasemu izkazu z izkaznico za živila se bo moglo od jutri, 1. jan. 1917., do vštete sobote, 6. januarja 1917., v vseh prodajalnah, kjer se razpeščavajo živila *aprovizacijske komisije*, dobiti po ½ kg pšenične moke za kuho po K 1 — kg in po ½ kg ječmenovemoke za kuho po K 0.68 kg.

Tudi kdor bi si hotel nabaviti manjšo količino moke, bo moral vzeti polovico pšenične in polovico ječmenove moke.

SLANINA.

Za ostale 3 (tri) odrezke oficijelne izkaznice za maščobe, ki veljajo od 1. do 7. januarja 1917., se izroči proti izkazu z izkaznico za živila ena izkaznična komisije (višnjevo-erne barve) za nabavo slanine ter se bo moglo dobiti manjšo do vštete sobote, 13. januarja 1917., v običajnih prodajalnah 60 gramov (6 dkg) slanine (na osebo, oziroma izkaznico) in sicer po K 9'60 kg.

Izkaznice vijoličaste barve (za nabavo slanine) veljajo do vštete sobote, 6. jan. 1917.

KOLERABE.

Tekom tega razdeljevanja se izroče odjemalcem tudi belo-erne izkaznice za kolerabe in sicer dobi vsaka oseba eno izkaznico s številom 13. — Na eno izkaznico

šele v dveh dneh vrniti v Petrograd. To bi bilo v tork, in v sredo zvečer se je hotela Tamara odpeljati s severnim ekspresom domov na Angleško.

Pri slovesu ji je Gricko spoštljivo poljubil roko; potem ga je še videla, kako je čakal na peronu, da se je vlak odpeljal. Stal je tam kaj v svojem sivem plašču, s pokoncu zavitim kragenim ovratnikom, in sjajne oči so se mu lesketale izpod astra-hanske čepice.

Pozno ponoči so dospeli v palačo kneginje Ardaheve in prihodnje jutro je kneginja poslala po zdravnika.

— Vaša prijateljica se je premrazila in očividno se je tudi zelo razburila, — je dejal zdravnik, ko je prišel iz Tamarine sobe. — Naj ostane danes v postelji, in potem mislim, da je najbolje, če se razvedri v veseli družbi.

Pozneje je sedela kneginja sama v modrem salonu in zopet in zopet razmišljala o tem velikem razburjenju. Ali je bil morda vzrok strah pred viharjem? Bilo ji je zelo neprijetno pri srcu.

Uboha Tamara je vsa izmučena in utrujena ležala v svoji postelji. Tupatam je obupno sklenila roko, ko se je domislila tega ali onega dogodka, ki se ji je pokazal vedno zopet v novi luči. Toda pomagali ste ji njena energija in vzgoja. Ni hotela ležati v postelji kot bolnica, temveč je hotela vstati in iti k čaju. Šaltiti in zabavati se je hotela z vsemi znanci, ki bi jo prišli pozdravljati. Nihče naj bi ne obžaloval ali si morda kaj domneval. Tako je ukazala svoji hišni, naj ji prinese ljubko obleko, in šla je v modri salon. In pri vsem onem smehu in šali ni nihče razum Stefena Stronga opazil mrzličnega nemira v njenih očeh in prav take rdečice njenih lic.

Ko je ponoči ležala sama v svoji sobi, so ji njene misli povzročale pravočo peklensko trpljenje. Nemirno je hodilo po sobi semtertja; o spancu ni bilo niti govora. Če se pač Gricko ne vrne v tork, če bi ga ne videla več!

(Dalje.)

se bo moglo dobiti 2 (dva) kg kolerab po 24 vin. kg.

SVEČE.

Nadalje se bodo prodajale sveče po 22 vin. komad in sicer se bo mogla na izkaznice z enim do treh odmerkov dobiti pe ena, na izkaznice s štirimi in več odmerki pa po dve sveči.

Razdeljevanje izkaznic za kruh, moko, sladkor in maščobo.

V tork, 2. januarja, se prične razdeljevanje izkaznic za kruh in moko in sicer za teden št. 66—67 in 68—69 ter za sladkor s št. 11, ki bodo veljavne od 8. januarja do vštete 4. februarja. Obenem se bodo izdajale izkaznice za maščobe in sicer za teden št. 17—20.

Izkaznice se bodo dobivale pri krušnih komisijah ob uradni urah od torka, 2. januarja, do sobote, 6. januarja, popoldne. Priporoča se občinstvu, da naj ne prihaja po izkaznice šele zadnje dni, da se prepreči gneča, in da pri sprejemu izkaznic presteje in pregleda ali so opremljene z uradnim pečatom, ker so drugače neveljavne.

Opozarja se, da je treba vsako izpremembo glede števila članov hišnih gospodarstev naznaniti tekom 24 ur pristojni krušni komisiji.

Domače vesti.

slabeja. Morda se zdi komu čudno, da v zadnjih časih tako radi in s posebno pažnjo beležimo češke sodbe o položaju. Tu imajo sedaj razlago. Delamo tako po zapovedi bratske ljubavi, krvne sorodnosti, in pa istovetnosti interesov, torej tudi po specifično slovenskem zdravem egoizmu. Ravno danes, ko zvršujemo nesrečno, na stiskah in nadlogah, duševnih in telesnih, toli bogato leto in prestopamo v novo, se posebno pridružujemo klieu v glavnem glasilo mladočeške stranke ter ga sporočamo dalje slovenskemu narodu: **Mir in zaupanje!** Zadnji dogodki v naši državnosti so gotovo taki, da izživljejo nemir v dušah. V malo tednih so se v strukturi naše države dogodile stvari, ki bodo morda odločilne za razmere narodov. Oglasili pa so se v močnem tonu glasovi iz krogov, ki jih doslej radi večstoletnih tradicij bojev še nisimo poznali. Česa moremo — vprašujejo »Narodni Listy« — pričakovati od politike dozorelega naroda v naši situaciji? **Miru in zaupanju!** Vsakdo v našem narodu postani agitator proti varilnim, pretiranim nadam, a tudi proti prevelikemu pesimizmu. Treba zaupanja, da veliki koraki zgodovine ne pojdejo preko nas in da ne pogazijo naroda, ki se zaveda svoje vrednosti in svoje moči! Ali potrebno je, da se v skupnem organizmu naroda ne odpro razpoke, da se razbijejo računski tistih, ki so hoteli špekulirati na to, da bi se mogel narod v svoji večini odtegniti političnemu vodstvu. In to kličejo »Narodni Listy«: »Spominjajmo se še enkrat besed velikega prednika sedanjega ministrskega predsednika: Nič se ne more zgoditi narodu, ki ostaja sam sebi zvest. Proti vsakemu samozavestnemu narodu je vsako ministristvo slabotno! Na to dostavlja še praški list: »In ne je katerokoli ministristvo, tudi nobena sila sveta ne more ogroziti v njegovi ekzistenci naroda, ki je gospodarski močen, kulturno visoko razvit in — kar je glavno — politično ujedinjjen. Zato mir in zaupanje!« — Klic praškega lista bodi tudi nam v pomirjenosti in vzpodbudi. Nismo sicer gospodarski tako jaki, kulturno tako visoko razviti, kakor so naši bratje na severu države. Glede tretjega pogoja — narodnega edinstva — pa jim lahko sledimo, ako le hočemo, ako je le v nas blage volje in prave rodoljubne misli. In, kar nam nedostaja na gospodarski moči in kulturni potenci, to lahko nadomeščamo — kakor smo že gori naglašali, po tesnem oslonu na gospodarstvo, kulturno in politično jaki češki narod! In tako kličejo tudi mi Slovencem: **Mir in zaupanje.** Ujedinjjenih med seboj in oprtih na druge narode z identičnimi interesi nas ne zagrnejo valovi. Hrucele bodo morda hude ure preko livad našega naroda, ali ta jih — preživi. Sreča vskvili!

Odlikovanja. Cesar je podelil pristojbine prosto red železne krone drugega razreda kranjskemu deželnemu glavarju dr. Ivanu Šusteršiču, red železne krone III. razreda ravnatelju občinske bolnišnice v Trstu, prof. dr. Sebastijanu Gattorno, viteški križec Fran Josipovega reda županu veletrgovcu Nikolaju Petriču, magistratnemu uradniku, upok. polkovn. Franu Pretnerju, županu v Sv. Petru, upok. nadpoštarju Dominiku Rendichu, vojni križec za civilne zasluge prvega razreda štajerskemu deželnemu glavarju tajnemu svetniku grofu Edmundu Attemsju, vojni križec za civilne zasluge drugega razreda dr. Henriku Ferrariju, županu motovunskemu odvetniku dr. Jakobu Lusu, občinskemu svetovalcu na Voloskem odvetniku dr. Andriju Stangerju, občinskemu gerentu in ravnatelju poljedelske šole v Vodnjanu dr. Robertu Steinerju, naslov vladnega svetnika ravnatelju tržaške občinske infektiojske bolnišnice dr. Antonu Markoviču. Poleg tega objavlja »Wiener Zeitung« podelitev vojnih križcev tretjega in četrtega razreda, zlatih in srebrnih zaslužnih križcev celih vrst deželnih in občinskih funkcionarjev. — Cesar je dodelil komisariju finančne straže, Teodorju Bamforthu, primorskega finančnega ravnateljstva zlat zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne, respicijent finančne straže, Juriju Škerbinecu, pa srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne.

Provizorijski zastopniki okolice pridite v četrtek, 4. t. m., ob 11 predpoldne v kavarno Commercio, da se sporazumno glede nadaljne dobave vina. — Starec. Tedensko zdravstveno poročilo. V času od 23. do 30. t. m. je bilo v tržaški občini zaznamovanih 4 slučaje škrlatice, 12 slučaje davice in 14 slučaje legarja. Umrli je ena oseba za davico. Iz Šturij pri Ajdovščini. Polno je tukaj malih, katerih očetje so v vojni. Sami so, zapuščeni. Malokdo se jih usmilil, malokdo obdaril. In najlepši, najveselejši praznik — Božič — se je bližal. Nikjer božičnega drevesca — njihovi domovi so bili puсти, prazni, kakor druge dneve. — Usmilila se je teh malih usmiljena roka, spominila se je njihovih želja, ki jih je pač polno v mladih srcih. Konjičke bi radi, dolgo sabljo — punčke, kriha in Bog vedi, kaj še vsega! In vse to so kupile dobre roke, lepo po vrsti razvrščeno je stalo sredi sobice, ki jo je krasilo božično drevesce — polno lučic in slaščic. 58 otrok iz Šturij in Ajdovščine se je zbralo tam. Ni treba pravi, kako polno veselja so bila njihova lica, kako so radostni žarele oči. Gošpodje častniki, visoke dame so opazovali te male. In dobra roka visokega častnika je razdelila te lepe darove. Srčna hvala vsem darovalcem, posebno še blagorodni g. podpolkovnikovi Niederbornovi! — Ta Božič ostane pač nepozabljn v malih srcih. — Se enkrat iskrena hvala visokim damam in gospodom častnikom!

Mesna zastavljavnica bo od 1. januarja dalje imela naslednje uradne ure za stranke: ob delavnikih od 8 zjutraj do 1 pop., ob sobotah pa od 8 zjutraj do 12 in od 3 do 6 pop. Ob praznikih od 9 do 11 dop. Stranke, ki se ob zaključku uradnega časa še nahajajo v zavodu, se seveda še postrežejo. — Zastavljavnica bo v prvem polletju 1917 pobirala od zastavljenih predmetov, ki so zastavljani za svoto od 10 K dalje, 96% namesto dosedanjih 104%, pod 10 K pa 84% namesto 96%. Pristojbina za anticipirano dražbo se zniža od 5% na 2% cenitve ob sprejemu zastavljene predmeta, najmanjša pristojbina 20 vin. Pristojbina za dražbo znaša 8%. Za shrambo dragocenosti na Dunaju se plača 5‰ na zastavljeno.

Lepota naše zemlje. V »Reichspost« — Der Sonntag št. 51 od dne 17. decembra t. l. je prekrasen dopis o reki Vipavi iz peresa našega toliko zaslužnega R. pl. Andrejka. Zopet hoče nemškemu svetu pokazati lepoto naše zemlje, vrline našega naroda in ljubezen do rodni tal, ki se raztezajo do vrat Italije. Rod, ki biva ob lepi Vipavi, je naše ljudstvo slovensko in ta zemlja je čisto slovenska brez italijanske primese. Zasluznemu delavcu za narod slovenski pred tuji naše hvalno priznanje.

Božično z nastopom otrok otroškega vrta pri Sv. Mariji Magdaleni priredi tamošnja podružnica v soboto, 6. januarja 1917, ob 3 popoldne v dvorani ex Kačun-Cač pri Sv. Mariji Magdaleni Spodnji. — Razun pevskih točk, deklamacij in igrice je na sporedu tudi obdarovanje revnih otrok. Vstopnina 40 stotink. Ker gre ves preblek prireditve v korist otrok naših vpklicancev, se pričakuje mnogoštevilna udeležba.

Kakor že javljeno, priredi vodstvo otroškega vrta v Vrdelci v pokrite stroškov za obdaritev otrok vrta danes ob 4 uri pop. veselico z obširnimi sporedom, zvečer pa družinski večer, ki obeta biti jako zanimiv in zabaven. Igralo, deklamovalo se bo, dokler ne bo polnočna slika voščila srečno leto 1917. Ves večer bo poslovala saljiva pošta, tombola itd. Ker je čisti dohodek v blag namen, se nadejamo obile udeležbe tako na naši popoldanski prireditvi, kakor tudi zvečer v družinskem prirščnem domačem krogu.

Za danes zvečer napovedani prijateljski sestanki v restavraciji »Balkan« se bo vsakakor vršil. Dotičniki, ki se ga nameravajo udeležiti, so le naproseni, da pridejo bolj ob zgodnji uri.

Klub slovenskih podčastnikov s pravico do poznejše civilne službe ustanove s sedežem v Raimundhofu, poleg Raimundovega gledališča na Dunaju. Namen tega kluba je pospeševanje občevanja z domovino in tamošnjimi tovariši. Dopise — v slovenskem ali nemškem jeziku — je pošiljati c. k. brzojavnemu delovodji Leopoldu Ribiču na Dunaju, XV., Mariahilf-gürtel. Zanimivo je, da je bilo v prvi klubovi seji tudi par nemških tovarišev, ki so si izprosilii sovetskih razglednic za svoje rodbine doma v spomin na veselo slovensko družbo ob modri Donavi.

Rojanski »Sokol« priredi danes točno ob 5 popoldne v dvorani »Konsumnega društva v Rojani« Silvestrov večer. — Vstopnina 50 vin. za osebo, sedeži 20 vin. Čisti dobiček je namenjen junaškim bratelteljem našega Primorja.

Popravljamo. Na koncu včerajšnjega članka o krizi v konservativnem veleposstvu na Češkem se je urinila neljuba fiskovna pogreška. Citaj, da narodi zahtevajo svoje »pravo«, in ne »hrano«, kakor je pogrešno natisnjeno.

Silvestrov večer pri Sv. Ivanu bo drevi v zgornjih prostorih »Konsumnega društva« pri cerkvi. Prireditve začne ob 8 zvečer in se vrši v korist vojnim sirotam in CMD.

Pozdravi naših vojakov. V svojem in v imenu raznih tržaških Slovencev, pošiljamo pozdrave znanec in prijateljem ter želimo vsem srečneje novo leto, nego je bilo minolo. Želimo isto »Edinosti«. Radovedni smo, kako je kaj v našem Trstu. A vsi imamo eno željo: da bi se skoro zopet videli! Josip Regent, Fran Sever, Ivan Kotnik, Bogomir Ivakovič. — S koroških mejnih snežnikov pošiljamo pozdrave in voščila Slovenkam in Slovencem širom domovine. Da bi nam le novo leto prineslo zaželeni mir! Bog vsevečni nas usliši! Slovenski borilci: Fran Slabe s Kranjskega, Josip Vizer s Podlubečja, B. Mozetič iz Logavasi na Koroškem, Matevž Papis iz M. na Zili pri Beljaku, Fran Zorman iz Malevasi pri Ljubljani, Josip Mencinger iz Bohinjske Bistrice, Josip Weis iz Toplice pri Novemestu, Anton Maver iz Boljince, Josip Boštjančič iz Skednja, Anton Grizon od Sv. Ivana pri Trstu, Miha Pangerc z Bleda, Fran Laharnar iz Cerknega, Fran Marč iz Šturij, Ivan Žibert iz Golobjeka na Sp. Štajerskem, Josip Semlič z Očeslavcev-Kapela na Štajerskem, Jurij Vlič iz Grdina-Stoperci, Štajersko, Ivan Škrjil z Grgarja pri Gorici, Anton Starič iz St. Vida na Dolenjskem, Ciril Vrščaj iz Telč na Dolenjskem, Luka Lavtar iz Mirnepeči na Dolenjskem, Gašpar Kolenc iz Mirne peči na Dolenjskem, Rudolf Berjopolnik iz St. Bistrice na Štajerskem, Josip Madon iz Kanala, Andrej Plesič iz Medvod na Gorenjskem, Anton Andrejškič od Kamnika.

Od Sv. Antona pri Kopru nam poročajo: Kako sedanjih čas pokvarja ljudsko moralo, kaže naslednji slučaj, ki se je prigodil pri

nas na veliki božični praznik. V cerkev je namreč prišlo šest deklet, ki so bile oblačene prav po vojaško. Blago, iz katerega so imele narejene obleke, je bilo čisto vojaško, in celo zvezde so si našle, tako da sta bila dva desetnika, dva četovodji in dva poročnika. Sami vojaki so jih pozdravljali, ko so jih videli. In tako delajo dekleta, ki imajo očete in brate po svetu. Lahko bi navedli tudi imena, a jih za danes še izpustimo.

Šentjakobska podružnica CMD naznana, da se priredi v dvorani »Del. kons. društva« nočjo ob 8 običajni »Silvestrov večer« z raznovrstnim sporedom. Posebna vabilna se ne razdeljuje, pač pa je vsakdo vabilen, da pride podpirat dobro stvar.

Mesna zastavljavnica. V torek, 2. januarja 1917., od 9 in pol dop. do 1 pop. in od 3 in pol do 6 pop. se bodo prodajale na javni dražbi dragocenosti serije 137., zastavljene meseca januarja 1915. na modre listke, in sicer od št. 1. do št. 900.

»Vedež«. Splošni žepni koledar za leto 1917. Prvi letnik. Izdala in založila knjigarna in papirnica Jak. Štoka v Trstu. — V prav prirščni obliki nudi ta koledarček poleg običajne koledarske vsebine celo vrsto najraznovrstnejših splošno zanimivih, zgodovinskih, na vojno se nanašajočih, statističnih in sličnih podatkov, ki bodo posebno v sedanjem času, ko vsa dela s številkami, gotovo prav dobro došli posebno širšemu občinstvu, kateremu niso dostopne obsežnejše tozadevne knjige in spisi. Prav dobro došla bodo tudi slovenska krstna imena, seznam v Avstriji dovoljenih srečk, seznam tržaških odvetnikov itd. Z oglasni vred ima knjižlica 144 strani in je dodano še nekaj listov za za beležke. Vsi koledarčki so numerirani in je izdajatelj določil 12 lepih dobitkov. Številke se izžrebajo 31. marca, izžrebane številke se pa objavijo v slovenskih listih v velikonočni številki. Cena »Vedeža« je 1 K, po pošti 10 vin. več. Kdor naroči 12 izvodov, dobi enega povrhu. Koledarček prav topla priporočamo.

Prošimo slovenskih, hrvaških in čeških knjig za naše ranjene in bolne junake ter za one v okoliš. Pošljete naj se v Narodni dom.

Podpisi na V. vojno posejilo. - 24-25 Izkaz.
Ernest Amedej Camus, tajni svetnik baron Locatelli po K 200.000; komerc. svetnik Karel Arntstein 150.000; paraplovna družba »Dalmatia« (n. podp.) Iv. Racič po K 100.000; trž. čistilnica kavc. deln. družba 75.000; Rih. baron Albori K 50.000; N. & W. 55.000; Jos. Schüssler K 25.000; Marija Ebner pl. Ebenhall (razv. ž. objavljeneh K 17.000); dr. Gustav Krauseck, Mary barones Bruck po K 20.000; Evgen Draskovič 10.000; Jos. Cuk 8.000; Iv. Salata 7.000; Al. Dugulin K 6.000; H. & F. Müller, Julij Brettauar, Adolf Stelnbruch, N. N., Mat. Jermun, J. Levč, Franc Martelanc & Co., Splošna Hranilnica, N. N., Jos. Vrtovc po K 5.000; Ana Kleva, Vincenc Bat po K 4.000; Josipina Paljk, Antonija Korenica, Martin Deljusto, Spiro Kvekvič, Franc Rocco, dr. Jurij Rocco, Attilj Kozmann, Jurij Antičević, Irma Bodo, N. N. po K 3.000; Franc Deljusto, Marija Kleva, Stefanija Bandelj, Mat. Khau, dr. Jurij Lučič-Rokl, Jos. Uličkar, Roman Geroltmich, Ferdinand Lord-schneider (nadaljen podp.) po K 2.000; Anton Gerbac K 1.200; Iv. Ivančič, Nada Capponi ml., Viktor Altaras, inspektor Anton Mitis, Jos. Stranjsnik, N. N., N. N., N. N., N. N., Franc Apolinio, Albin Botteri (nadaljen podpis), Neža Valentin, F. Stejko, Franc Furlan, Andrej Makovec, Jos. Troha, Al. Jekič, Anton Kodrič, Anton Kleva, Iv. Gerbac, Mat. Hrevatin, Marija Kleva, Ana Hrevatin, Anton Gerbac, Marija Gerbac, Iv. Kleva po K 1.100; Marina Krevatin K 800; Ana Kleva K 600; Marija Gerbac, Karel Lonschar, Maril Mally, Fabij Venezian po K 500; N. N. K 400; A. v. K. K 300; 7 N. N. K 21.500; Štirje podpisi po K 50

Soba meblirana s kuhinjo v bližini rojanske šole se išče za malo družino (3 osebe). Ponudbe pod »Poduradnik« na Ins. odd. Edinosti. 830

Pisarniškega postreznika iščemo za takoj. Pri bližino 14 letnega dečka iz dobre rodbine, z lepo pisavo. Ponudbe osebno v spremstvu oče ali varuha od 9 do 12 dopoldne. »Korana« ulica Geppa št. 15, II. 826

Marmelada je naprodaj v večji množini. Via Valdirivo št. 29. M. Mozetič. (280)

Cikorija je naprodaj v večji množini. Via Valdirivo št. 29. M. Mozetič. 182

Žakije vsake vrste kupuje Jakob Margon Via Soltario št. 21. 789

2500 škatljic čokoladnega nadomestka Marsner je danes dospelo in se prodaja škatljica (90 kkg netto) po K 15.—. Pojasnila daje Karl Rexinger, Via Kandler št. 7 od 9—9½ in od 2—3. (J)

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijeva podplata, razni gumbi, donarica, mazilo za čevlje, električne svetiljice, baterije, pisarski papir kopirni svinčniki, saponke, prstani rdečega krsta, krama za brado, klice, razna rezila, robni, mrežice za brzo, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, saponke »Patent Knopie« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolo št. 19. 28

Zavarovalnica goveje živine v Bazovici (Vzajemno podp. društvo za zavarovanje goveje živine) vabi na

redni občni zbor ki se bo vršil v nedeljo, dne 7. januarja, ob 3 popoldne, v »Gospodarskem društvu« v Bazovici.

DNEVNI RED:
1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Razni predlogi.
K obilni udeležbi vabi ODBOR.

GAMBRINUS vsaki večer ob 9½ velika varletna predstava. Vstopnina K 1.—

Novi dohodi za sezono. Kostimi, plašči, suknje, krila, bluze obleke itd. Zaloga ženskih oblek. Marco Conforti, Trst, V. Campanile 21

Zlatarnica G. Pino Trst, ulica Canale št. 13 Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd. Cene zmerne. Cene zmerne.

ZOBOZDRAVNIK Dr. J. Čermák v Trstu, ul. Poste vecchie 12, vogal ulice delle Poste. Izdiranje zobov brez bolečine. Plombiranje. UMETNI ZOBJE.

Brez druge posebne obavijesti. Ucviljeni potpisani javljaju rodbini, prijateljima i znanocima, da je njihov premili **Eugenio Draskovich** nočas usnuo u Gospodinu. Sprovod će sljediti sutra, 31. tek. u 3 sata poslije podne iz njegove kuće, ulica S.ta Lucia br. 8 na grobište. Tu će biti privremeno sahranjen, dok ne bude u svoje vrijeme prenesen u Dubrovnik i ntkopan u obiteljsku grobnicu. TRST, 30. prosinca 1916.

IDA ŠEMÉ udovica c. i k. pukovnika **Eme Merlin** kćere **Ane Šimunović** svast **Ing. Nikola Merlin** savjetnik drž. željeznice — zet unuci i prauunci. Veliko pogrebno poduzeće Zimelo, Corso 41.

Cabaret „MAXIM“ Varleté Via Stadion 10 — TRST — Via Stadion 10 Ravnatelj-lastnik KARL MAURICE. Pri Hupfeldklovirju Ig. ROSENBLATT. Danes, nedelja 31. decembra 1916 **Velika Silvestrova zabava. — Velikanski Monstre spored** predstavljen od 30 igralcev. **Ponedeljek 1. januarja 1917 velik nov spored** Hidi Hisi, ogrska narodna pevka — Boll & Mimi, dvoples — Dolly Moser, subretka — Hetty Miklos, plesalka in subretka — Trieda Rösch, subretka — Margit Sándor, plesalka — Steffi Engel, subretka — Emy Lindner, troika — Emy Sanden, pevka. Lotli Weigand, pevka — Eugen Brahma, univerzalni smotnik — Gisa Walter, pevka in plesalka — Stabó Jozsa, ogrska pevka — Didi Günther, plesalka — Elsa Walter, ženski bariton. Začetek ob 8½, zvečer. Vstopnina: I. prostor K 2.—, II. prostor K 1.—

Pri ZAVAROVALNEM ODEDKU ces. kr. avstrijskega vojaškega sklada za vdove in sirote deželna poslovalnica TRST, ulica Lazzaretto vecchio št. 3, in pri okrajnih poslovalnicah KOPER, SUJE, PULA, PAZIN, KRK, LOŠINJ in VOLOSKO se sprejemajo ponudbe vojnih — zavarovanj za slučaj smrti in onemoglosti.

Zlatarnica ! Zlatarnica ! NOVOLETNO DARILO ! Velika izbira zlatih in srebrnih ur in drugih predmetov. — Kupujem zlato, srebro in dragulje po najvišjih cenah. **LEONE FANO,** zlatar, Trst, Passo S. Giovanni 1 (pod Portici di Chlozza prolungati).

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ registrirana zadruga z omejenim poročtvom TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST (v lastni hiši) vhod po glavnih stopnicah.

POSJILJA DAJE za vknjižbo 5 1/2 % na mesice po 6 % na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru **ESKOMPTUJE TRGOVSKE MERICJE.**

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po 4 % Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru. Kestni svet gospod. zbor. — Vloga se lahko po svo kreni. — ODDAJA (DOMA) NABIRALNIKE) HRANILNE PUŠICE)

Poslovno hranilni račun 16.004. TELEFON št. 952 **Ima varnostno celico** (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, **popolnoma varno** proti plomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah. **STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON.** Uradne ure : od 9 do 12 dop., in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak dolžavnik ob uradni uri h

Baron Iv. A. Economo K 250.000; Ivan Scaramanga vitez pl. Altomonte, aprovizacijska komisija po K 200.000; N. N. S 60.000; N. N. K 50.000; zavarovalna družba »Phönix« na Dunaju — generalno zastopstvo v Trstu (razen že objavljenih K 60.000), tvrdka Ignac Weiss po K 40.000; Ignac Weiss K 30.000; Peter Dommassel (nad. podp.); Friderik Brosch, N. N., uradnik tvrdke Franc Parisi po K 20.000; Herman Sadde, N. N. po K 15.000; N. N. 12.000; Karel vit. Seemann, N. N. 4 N. N., Jurij Gairinger po K 10.000; N. N. 9.000; Irma Riva, N. N. po K 8.000; bratje Pemme, Evdor Arming po K 6.000; M. Giannopulo, 3 N. N., Albin baron Teufelbach, J. Reiter & Co. N. N. R. Vlahov, Viktor Masini po K 5.000; Ana Marinovič K 4.500; Lorenc in Vit. Zoff, Karolina Dulberg, N. N., M. Brazzafoll N. N. po K 4.000; Aleks. Vongehr, N. N., Girolamo vitez pl. Albert, baronesa Frida Pfeisterer, N. N., uradnik uradnik »Avstrijskega Peniksa« Leopold Vianello, vladni svetnik Tomaž Fröhner, Oskar Varadi, Gaston Levi, Oskar Tomlinz po K 3.000; dr. Rudolf baron Rinaldini, Abram Dann, Anton Merson N. N., N. N., N. N., Izidor Goldstein, N. N., Rudolf Röll (nadalin podpis), Tereza Botteri, Viljem Todschini po K 2.000; Peter Anton Braida 1.500; H. Borri, Luka Thomasch; K. Pinzan, K. Ressetta, podjetje Capellan, Ovidio Hermann, Cesare Cosciani, Marko Morpurgo fu A. V., Dolmo Ivanisovich, Marij in Eida Buchdiner, Jos. Amodeo, N. N., Anton Wagner, N. N., K. Gerolimich, Oskar Piazza, 4 N. N., Amalija Körber, Hermilija Körber, Aleks. Dvořak, Avgust Lipizer, Jak. Balaben, Jos.

Podpisli, izkazani od c. kr. avstr. vojaškega vodstva in sirotnskega sklada: Anton Pegan, Izola K 10000; Emil Walker, kanonik, Koper kron 4400; Znidaršič, Gradišče K 2000, Ant. Urhanaz, Koper K 1000; Martin Stancel, Zarec K 2000; Pilat Ivan, Pazin K 1000; Covaz Ludv. Pazin K 1000; V. Hradek, Zupnik Zarec 1000; Ivan Sotič, Herpelje K 1600; Pava Jarec, Poreč, 1000; Ivan Feranda, Boljun 2000; Anton Glavis, Boljun 1000; Francisc Marija, Pazin K 1200; Valentin Rabaz, Gologorica K 1000; I. Mokravic, Boljun K 1000; Franc Turk, Sežana 2000; Ivan Simič, Ajdovščina K 1000; Ferd. Bakusec, Ajdovščina K 5000; Fr. Batic Ajdovščina K 1000; Josif Marc, Ajdovščina K 2000; Neza Pivk Ajdovščina K 2000; Malik Milha, Ajdovščina K 1000; Anton Perhaus K 1000; obcina Korta K 30.7000; Domenika in Jakob Peterli, Buje K 200; F. Natarič, Divača K 200; Anteo Pelaschar, Pazin K 100; J. Stary K 100; Marija Fornasari K 100; Schwarzbeck K 50; J. Dolic K 50; Nikolaj pl. Manzolin, Poreč K 200; A. Velich, Poreč K 200; H. Vecchi, Poreč K 200; V. Adol, Poreč K 200; Andrianič Bruno Pazin K 200; Jožef Stihovich, Ljndar K 200; Anton Peršič, Lupoglava K 400; Leopold Zakrajsek, Ajdovščina K 200; Alojz Valič Ajdovščina K 100; za ustanovo »Schiavi« konkatredalni kapitelj v Kopru K 6000; Stanilč Anton, Brežca K 1000; Kinkela Anton, Brežca K 1000; Kinkela Franc, Brežca 2000; A. Blaškovič, Pazin K 1000; Kitič Josip & Matej K 1000; Cigol Marija, Ajdovščina K 5000; Jakob Pevk K 1000; Aloj Orež Tomaž K 1000; Franc Gulic K 5000; Gec Arel, Tomaj 1000; Maks Ukmar, Avber 20.000; Rencelj Sotila, Sežana 1000; Josip Sandrin, Pazin 2000; Ant. Vetrlich, Tomaj 5000; Tereza Trojer, Trtnik 2400; Ana Florjančič, Grahovo 1000; Jurij Zindar Podbrdo 1000; A. Trolar Podbrdo 2000; Koder Katarina, Podbrdo 2000; Bizjak Martin, Trtnik K 2000; Luka Valentičič K 1000; Mumič, Trtnik Podbrdo K 1000; Trojar Pavla, Podbrdo K 3000; Troler Jurij, Bača 1000; F. Koder Bača K 3000; Ana Kusterle, K 1000; Marija Bizjak, Podbrdo K 1000; Kusterle Al. K 1000; Kusterle Blaž, Podbrdo K 1000; Kusterle Koder, Podbrdo 1000; Kamper Jancz Koder, Podbrdo K 3000; Franc Koder, Podbrdo K 5000; Tomaž Trohar, Podbrdo K 2000; Tereza Trojer, Trtnik K 4000; Franciska Trojer, Trtnik K 1000; Katarina Valentičič, Trtnik K 1000; Franciska Cuper K 1000; Katerina Gasei, Podbrdo 1000; Franciska Cufar, Podbrdo 1000; Ana Kos 1000; Lenart Torkar 1000; Franc Kos, Trtnik 1000; Drole Franc, Trtnik 1400; Valentin Valentičič 1000; Paola Raspet, Trehek 1000; Marija Močnik, Trehek 1000; Franc Marija, Hadalin, Zakriž 1200; Antonia Spik, Zakriž K 1000; N. N. 1000; N. N. 1000; Ferdinand Bertho 1000; Viktor Celovec, Bersec 1000; Anton Stanilč, Zvonica K 600; Franciska Stanilč, Zvonica K 400; Franciska Kinkela, Zvonica K 100; Mate Stipančič K 400; Ivan Mahovič K 200; Andrej Kinkela kron 200; Anton Kinkela, Tomičič K 500; Mate Josip Mlotič, Pazin K 400; Franca Bravar, Pazin K 200; Avgusta Tirchisven Avgusta, Pazin K 100; Gregor Carbonari K 100; Alojz Negel, K 100; Gregor Brismek K 100; Iv. Caman, K 200; Anton Schwagel K 200; Herman Rebec K 500; Marija Fornasari K 100; dr. Anton Orškovič, Krk K 300; Ernesta Valčić Bersec K 400; Viktor Dumović, Bersec K 100.

Gospodarstvo.

Ali naj ostanejo naše zadruge prostovoljne ali naj postanejo prisilne združitve?

Pod tem naslovom priobčuje nemška »Konsumgenossenschaft. Rundschau« naslednji članek: Zadruga misel se je tekom težkih vojnih časov izredno dobro obnesla. Že v mirnih časih je bilo jasno opaziti, da se je ljudstvo začelo odvrnati od individualističnega načina gospodarstva in da je zaobhvala ideja združenja poidecev v skupni gospodarski organizaciji vedno trdnješa tla. Vzgoja k organizaciji, katero so gojile zadruge desetletja, je žela in še žanje v časih svetovne vojne bogate sadove. Veliki množini našega ljudstva, ki se je v zadrughih organizacijah učilo prostosti in discipline, dalje združenja opravičenega egoizma in solidarnosti, ni bilo težko privaditi se na prisilne organizacije, ki so postale vsled svetovne vojne potrebne.

Vrhtega so spoznali posamezni stanovi v sili vrednost gospodarske organizacije na zadrughni podlagi. Posledice reorganizacije v gospodarstvu so najbolj bridko občutili mali rokodelci in mali obrtniki sploh, vsled česar so prvi čutili potrebo po združitvi na zadrughni podlagi. Rokodelske in zadruge malih trgovcev igrajo radi tega danes v razmotranju vprašani glade gospodarstva v vojnem in mirnem času važno vlogo in ravno tisti ljudje, ki svojčas o kakih organizacijah še slišati niso hoteli, češ da organizacija onemogočuje prosto delovanje, prisegajo danes na zadrugo kot najzanesljiveše zdravilo proti vsem gospodarskim škodam.

Kakor že večkrat poprej, tako se je zgodilo tudi tukaj: iz enega ekstrema se je preskočilo na drugega in dočim se je prej navduševalo za brezmejno gospodarsko prostost, se je sedaj zahtevalo najstrožjo prisilnost. Preudarku posameznika bi naj ne bilo več prepuščeno, če hoče delovati v zadrughnem smislu, temveč vsakogar bi se naj prisililo, da pristopi k kakim zadrugh. Ideja prisilne zadruge je prešla glave vseh in sicer ta prisilna zadruga ni mišljena kot nekaj pripomoček v sili za prehodno dobo vojne — kot tako jo je brez dvoma popolnoma upravičeno smatrati — temveč se zahteva kot stalna

gospodarska naprava. Zastopniki te ideje trdijo, da se mali rokodelci in mali trgovci na kak drug način ne morejo rešiti iz nevarnosti, da jih na eni strani vlečundustrija, na drugi strani pa konzumne zadruge zadušijo, kakor ravno z združitvijo v zadruge. Ker pa veliko teh obrtnikov še ne vidi potrebe skupnega delovanja na zadrughni podlagi, ne preostaja drugega, kakor jih prisiliti k pristopu v zadrugo.

Poznavalec zadrughništva se mora pravzaprav čuditi, kako malo zaupajo ti novomodni reševalci srednjega stanu za drugi glade njene zmožnosti za pridobivanje članov, dasiravno tako navdušeno govorijo o gospodarskih uspehih zadrugh, ker bi sicer ne čutili potrebe vpiti po prisilnosti zadrughnega delovanja. Kajti ako so rokodelske zadruge in zadruge malih trgovcev res sredstvo, ki je v stanu obvarovati srednji stan pred poginom, potem vendar mora njih delovanje samo tako vplivati na stan, da prisilnost ni potrebna, emveč da vsi prizadeti prostovoljno in brez pomisleka pristopijo k zadrugh. V resnici je pa stvar ta, da obstojijo med malimi rokodelci in malimi trgovci velika nasprotstva v gospodarskem in osebnem oziru, ki skupno zadrughno delovanje zelo otežkočajo, če že ne popolnoma onemogočajo. Kjer pa vladajo glade gospodarskih interesov tako velika nesporazumljenja in celo osebna nasprotstva kakor v teh strokah, tamkaj pa tudi prosta zadruga ne more veliko koristiti in v takem slučaju seveda ne kaže drugega kakor prikleniti udeležence s prisilno zadrughu k skupnemu delovanju. Kjer si pa obrtniki ene in iste panoge med seboj konkurirajo do skrajnosti in eden drugemu s podponudbami odganjajo stranke, samo da bi se mogel eden ali drugi vzdržati na površju, tam za zadrugo, ki je podlaga pravi odločitvi volje, ni prostora. Seveda bo prisilnost tudi tukaj malo pomagala, kar učijo že izkušnje s prisilnimi zadrughami. Na Avstrijskem obstojijo že desetletja prisilne zadruge, dosegle niso veliko ali pa tudi ničesar in o kakih posebnih uspehih sploh ni govora. To je tudi popolnoma umljivo, kajti delazmožnost zadruge obstoji na samopravi, lastni inicijativi in lastnem delovanju članov. Prostost v zadrughu omogoči zadostno izrabljanje moči, ki so za uspešno delovanje neobhodno potrebne, prisilni zadrughniki pa le ovirajo zadrughno delovanje. Iz tega vzroka so tudi vsi teoretiki in praktiki zadrughnega gibanja odločni nasprotniki prisilnih zadrugh.

Umevno je pa, da kakor povsod v človeškem življenju, tako tudi v zadrugh ni mogoče prisilnosti popolnoma izločiti. Vsak posamezen zadrughnik se mora podvreči navodilom in sklepom, ki jih je določila večina, ker bi bilo sicer enotno skupno delovanje nemogoče. Obenem je pa tudi vsak posamezen zadrughnik upravičen propagirati svoje nasprotno mnenje in predlagati nova sredstva in pota. In ravno s svobodnim izražanjem mnenj je mogoče ista zblížiti, najti iz njih pravo jedro. Prisilnost torej ne sme iti tako daleč, da bi se moral posamezen član zadrughu popolnoma podvreči in da bi lahko zadruga proti njemu uporabljala nasilstva, temveč prisilnost mora ostati zmiraj le moralna, tako da skupni interesi ne ubiže interesov posameznega zadrughnika, ampak da prisilnost je veče privaten in skupen interes v višjo enoto. Velike težkoče bo pa delalo zmiraj to, kako vzdržati pravo mero med prostostjo in prisilnostjo, med podvrženjem splošni volji in delovanjem lastne volje. Konsumne zadruge so naravnost šola, v kateri se zmiraj znova skuša razrešiti to veliko a težko nalogo. Vsi člani so poklicani sodelovati na tem važnem problemu.

Umevno je pa, da kakor povsod v človeškem življenju, tako tudi v zadrugh ni mogoče prisilnosti popolnoma izločiti. Vsak posamezen zadrughnik se mora podvreči navodilom in sklepom, ki jih je določila večina, ker bi bilo sicer enotno skupno delovanje nemogoče. Obenem je pa tudi vsak posamezen zadrughnik upravičen propagirati svoje nasprotno mnenje in predlagati nova sredstva in pota. In ravno s svobodnim izražanjem mnenj je mogoče ista zblížiti, najti iz njih pravo jedro. Prisilnost torej ne sme iti tako daleč, da bi se moral posamezen član zadrughu popolnoma podvreči in da bi lahko zadruga proti njemu uporabljala nasilstva, temveč prisilnost mora ostati zmiraj le moralna, tako da skupni interesi ne ubiže interesov posameznega zadrughnika, ampak da prisilnost je veče privaten in skupen interes v višjo enoto. Velike težkoče bo pa delalo zmiraj to, kako vzdržati pravo mero med prostostjo in prisilnostjo, med podvrženjem splošni volji in delovanjem lastne volje. Konsumne zadruge so naravnost šola, v kateri se zmiraj znova skuša razrešiti to veliko a težko nalogo. Vsi člani so poklicani sodelovati na tem važnem problemu.

Priporočljive tvrdke.

- Papir.**
VELIKA ZALOGA PAPIRJA za ovitke, papirnatih vreč, listne tovarne. — Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — Gastone Dollinar Trst, Via del Geisi 16. 236
- Knjigovoznica**
PIETRO PIPPA, Trst, ulica Valdirivo 19. Artistična vezava Zepni koledarji lastnega izdelovanja. Vpisniki (registri) posebnega sistema. 207
- Majolice peči in štedilniki**
M. EPPAR, ul. S. Giovanni 6 in 12. Najboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202
- London Biscuit Factory.**
A. GATTI, Trst, najbolj iskani. Priporočeni za rekonzalescentne otroke od prvih zdravnških avtoritet. 211

Hranilne vloge
sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruge, in jih obre 4 1/2 % večje zneske po do-
staju po 4 1/2 % govoru. Trgovcem
otvarja čekovne račune s dnevnim obrestovanjem.
Rentni davek plačuje zadruga sama.
Vlaga se lahko po eno krono.
Poštne-hranilnični račun 75.679. TELEFON 16-04.

Pasi za prenos in platno za jadra.

LUIGI ZUCULIN, odlikovana tovarna zagrijal in asfaltov. Rojan št. 2. Urad ulica Ghega 2. specialiteta: zastori za gostilne, kavarne, prohalne itd. 232

Nepremočljivi plašči.

LEOPOLD HAAS, Trst, Corso 2 in via Barriera vecchia 10. Bogata izbira vojaških plaščev od K 20 — naprej. 257

Damska krojačnica

A. RIEGER, Trst, ulica Torrente št. 30, I. nadst. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, binze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Trgovina jastvin in kolonijal

IVAN BIDOVEC, Trst, ul. Campanile 18 (1/2g Ponterosso) Zaloga mesa v konservi, sardin, konzervirano mleko, mezge, čokolade in kakava. Velika izbira likerjev in domačih vin. Sveži čaj, maslo. Cene zmerne. 2260

„Salone Edison“

Trst, Vojaški trg (Piazza Caserma) Palača Vianello. Najprejobjavljeno kinematograf tržaškega občinstva, kjer se predstavljajo najboljši gledališki films. 211

Jestvine na debelo.

Bogata izbira vsakovrstnih jestvin; prodaja na debelo RUGGERO GAMBEL v Trstu ulica delle Acque vogal ulice Corosao. 244

Šivalni stroji.

DELNIŠKO DRUŠTVO ŠIVALNIH STROJEV SINGER, Trst, Corso 20. Prodaja šivalnih strojev in vse prtilike. Delavnica za popravilnje. 258

Pooblaščen operator kurjih očes

MARKO KRIVIČIČ sprejema od 5 do 7 pop. ob nedeljah od 9-2 pop. Trst, ul. Acquedotto št. 22, polunadstropje. 338

Hotel Continental

Trst, ulica San Nicolò št. 25 (blizu Corsa). Prenočišče za vojske. Drigalo. Cene zmerne. Postrežba točna. 190

Mehanična delavnica.

ODLIKOVANA TAVARNICA OSVALDELLA. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Proračuni. 919

Manufakturne trgovine.

SUCCESSORI (Nasledniki) PIETRO TAVOLATO Trst, Leseni trg (Piazza della Legna) št. 1. — Bogata izbira manufakturnega blaga. — Cene zmerne. 194

Perite s higijeničnim razkuževalnim patentnim „Prainim praškom“
PERILO PATENT „WASCHPULVER“
Umivajte si ROKE tovarne kemičnih proizvodov v Hrasniku.
Izključna zaloga za TRST, ISTRO in DALMACIJO
ALESSANDRO MARANGONI - Trst, ulica Chiozza 30.
Dobi se napredaj pri vseh prodajainah jestvin, mirodinicah in zalogah mila.

Avstrijskem skladu za vdove in sirote vojakov
pod Najvišjim pokroviteljstvom Njeg. apost. Veličanstva
Oddelak: Vojnega zavarovanja
Se sprejemajo ponudbe za vojno zavarovanje in sicer pri deželni posredovalnici za Trst, Istro, Gorisko-Gradiščansko v Trstu, Via d. Lazza etto vecchia št. 3 kakor tudi pri oddelkih za:
1) Št. Vid n Staro mesto, Via Besenghi št. 19 I. nad.
2) Novo mesto, Via delle Legna št. 2 polunadstropje
3) Novo mitnico, Via Piccolomini 3, II.
4) Staro mitnico, Piazza Barriera vecchia št. 4 I. nad.
5) Sv. Jakob, Via dell'Istria 8/I.
6) Predmestje Vrdele, Via Giulia št. 54, I. nad.
7) Zgornjo okolico Opčine, V Carinta 13
kakor tudi pri krajnih posredovalnicah v Poreču, Kopru, Pulj, Voioško-Opatiji, Pazinu, Krku in Lošnju, v vseh občinskih, šolskih in župnijskih uradih i. t. d.
Sklepati se morejo zavarovanja za najvišjo svoto K 40.000.—
Premleja za svoto K 1000.— za eno leto za
Zavarovanja v slučaju smrti znašajo:
a) Za vojske po poklicu in one, ki spadajo v rezervo (12 letno obvezno službovanje, v kolikor ne spadajo v skupine b) ali d) K 70.—
b) Za vojske, ki spadajo k trenskim in sarilitetnim četam (če niso črnovojniki) K 55.—
c) Za črnovojnike z orožjem (brez ozira na starost in brez ozira na to, da služijo osebno kot črnovojniki, ali da so bili tekom vojne potrjeni) K 45.—
d) Za vojske uradnike, knjigovodje, inženirje, kovaške mojstre, one, ki spadajo v oddelke za vzdrževanje in one za delavce, in naposled za druge, ki se ne bojulejo K 35.—
Oni, ki dobivajo državno podpore, plačajo lahko na račun, ostanek pa se jim odtegne v desetih 14 dnevnih obrokih, kj se odbijejo od podpore.
Osebe, ki so že zavarovane, se zavarujejo ponovno.
Zavarovanje stoji takoj v veljavo
V slučaju da umre zavarovanec v teku enega leta, bodisi vsled rane ali bolezni, se izplača zavarovana svota zavarovancu ali pa onemu, ki se izkaže s polico. Ako se dožene, da se je zavarovanec zgubil ali pa da je umrl, kakor tudi ako je bil ranjen ali pa bolan pred dnevnim zavarovanja, tedaj se izplača predlagatelju znesek premije brez vsakega odbitka.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom
ulica S. Francesco št. 2, I. nadst.

Posojila
daje na osebni kredit in na zastavo proti plačilu po dogovoru.
Uradne ure: vsak dan za stranke od 8 prep. do 1 popoldne.
Priporoča male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

Alla Fiducia
Trst, ulica Scorzeria 4, vogal ulice Arcata.
Velika izbira otroških oblek, volnenih in bombaževnih hlač za delavce, perila itd. po nizki ceni.
Vrhutega se prodaja mlečne karamelice in druge vrste, konzerva vsakovrstnega sadja, mleko v prahu, mlo na debelo in drobno, mineralne vode, ter pisarniške potrebščine kakor zvezki, svinčniki, kotdarji z razgledom Miramarskega gradu po 38 vin.

Fotografični atelje DAGUERRE
Trst - Corso št. 39 - Trst
10 dopisnic v platinu, zgotovljene v 48 urah od K 3 naprej, z vsakim vremenom. Za vojske nizke cene.
:: Tudi električna razsvetljava. ::

Umetno-fotografični atelje
Trst, ulica del Rivo št. 42 (prtiličje) Trst
Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razglede, posnetke notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrst. spomenike.
POSEBNOST: POVEČANJE
in **VSAKE FOTOGRAFIJE**
Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema narožbe in jih izvršuje na doma, sv. tudi zunaj mesta po najzmernejših cenah.
Trst, ul. del Rivo št. 42

Hotel in restavracija METROPOLE
Trst, ulica S. Nicolò 22.
Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

Ljubljanska kreditna banka
podružnica v Trstu
Ulica Caserma št. 11. Uradne ure od 9-12, od 3-5.
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, srečke, tuje zlate in papirnatne novce in devize.
Daje predujme na vrednostne papirje in blago in izvršuje vse v bančno stroko spadajoče transakcije.
Vloge na knjižice obrestuje 4% netto
Vloge na tekoči in žiro-račun najboljše po dogovoru.
Obavlja nakazila vojnim ujetnikom.
Poslovalnica c. kr. razredne loterije.

Jadranska banka Trst, Via Cassa di Risparmio št. 5 (Lastno poslopie)
Kapital in rezerva K 8.890.000—
KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pis.na, priporitete, delnice, srečke itd. VALUTE IN DEVIZE.
PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih SAFE - DEPOSITS. PROMESE. Brzojavi: JADRANSKA.
VLOGE NA KNJIŽICE 3 1/2% od dneva vloge do dneva vzgida. Rentni davek plačuje banka svojega. OBRESTOVANJE VLOG na tekočam in žiro-računu po dogovoru.
FILJALKE: DUNAJ I. Trgetholstrasse 7-9 DUBROVNIK KOTOR LJUBLJANA METKOVIĆ OPATIJA SPLIT SIBENIK ZADAR
AKREDITIVI, ČEKI IN NAKAZNICE NA VSA TU-INOZEMSKA TRŽIŠČA. Živahna zveza z AMERIKO. REMBOURSNİ KREDITI. PRODAJA SREČK. RAZREDNE LOTERIJE.
ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurznj izgubi, revizija zbranja srečk itd. brezplačno. STAVBNI KREDITI, REMBOURS-KREDITI Krediti proti dokumentom ukrcanja. BORZNA NAROČILA. INKASO. Telefoni: 1463, 1793 in 2676.
ESKOMPT MENIČ